ANALIZA USPJEŠNOSTI POSLOVANJA GRAND HOTELA LAV

Brkić, Filipa

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:051145

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

ANALIZA USPJEŠNOSTI POSLOVANJA GRAND HOTELA LAV

Mentorica:
prof. dr. sc. Dragana Grubišić

Studentica:
Filipa Brkić

Split, rujan 2018.

SADRŽAJ

1. UVOD **1**
1.1. Problem istraživanja 1
1.2. Cilj istraživanja 1
1.3. Metode rada 1
1.4. Struktura rada 2
2. TEORIJSKE POSTAVKE ANALIZE FINANCIJSKE USPJEŠNOSTI PODUZEĆA **3**
2.1. Temeljni financijski izvještaji 3
2.1.1. Bilanca 4
2.1.2. Račun dobiti i gubitka 6
2.1.3. Izvještaj o novčanom toku 8
2.1.4. Izvještaj o promjenama vlasničke glavnice 9
2.1.5. Bilješke uz financijske izvještaje 10
2.2. Financijski pokazatelji 10
2.2.1. Pokazatelji likvidnosti 11
2.2.2. Pokazatelji zaduženosti 12
2.2.3. Pokazatelji profitabilnosti 13
2.2.4. Pokazatelji ekonomičnosti 14
2.2.5. Pokazatelji aktivnosti 15
3. ANALIZA POSLOVANJA GRAND HOTELA LAV **16**
3.1. O Grand hotelu Lav 16
3.2. Horizontalna i vertikalna analiza poslovanja Grand hotela Lav 17
3.2.1. Horizontalna analiza 17
3.2.2. Vertikalna analiza 21
3.3. Financijski pokazatelji 24
3.3.1. Analiza pokazatelja likvidnosti 24
3.3.2. Analiza pokazatelja zaduženosti 25
3.3.3. Analiza pokazatelja aktivnosti 26
3.3.4. Analiza pokazatelja ekonomičnosti 28
3.3.5. Analiza pokazatelja profitabilnosti 28
4. ZAKLJUČAK **30**
LITERATURA **31**
POPIS SLIKA **32**
POPIS TABLICA **32**

1. UVOD

1.1. Problem istraživanja

Ovaj rad bavi se analizom uspješnosti poslovanja Grand hotela Lav, najvećeg hotelskog kompleksa na Jadranu. Horizontalnom i vertikalnom analizom financijskih izvještaja prikazana je dinamika promjena za razdoblje od 2014. – 2016. godine. Također, uspješnost poslovanja poduzeća prikazana je financijskim pokazateljima za razdoblje od 2012. – 2016. godine. Na temelju dobivenih podataka vidjet će se poboljšava li Grand Hotel Lav uspješnost poslovanja.

1.2. Cilj istraživanja

Cilj rada jest prikazati teorijski aspekt uspješnosti poslovanja poduzeća te kroz horizontalnu i vertikalnu analizu i usporedbu financijskih pokazatelja utvrditi uspješnost poslovanja Grand Hotela Lav. Horizontalom i vertikalnom analizom nastoje se utvrditi promjene u poduzeću u razdoblju od 2014. – 2016. godine, dok se prikazom pokazatelja uspješnosti poslovanja želi prikazati aktivnost, zaduženost, likvidnost, ekonomičnost te profitabilnost poslovanja poduzeća Grand Hotel Lav za razdoblje od 2012. – 2016. godine.

1.3. Metode rada

U teoretskom dijelu ovog rada korištena je metoda

- ✓ analize i sinteze
- ✓ indukcije i dedukcije
- ✓ deskripcije
- ✓ klasifikacije te
- ✓ komparativna metoda

U empirijskom dijelu rada korištene su:

- ✓ induktivna
- ✓ deduktivna
- ✓ komparativna
- ✓ metoda klasifikacije
- ✓ deskripcije te statističke metode

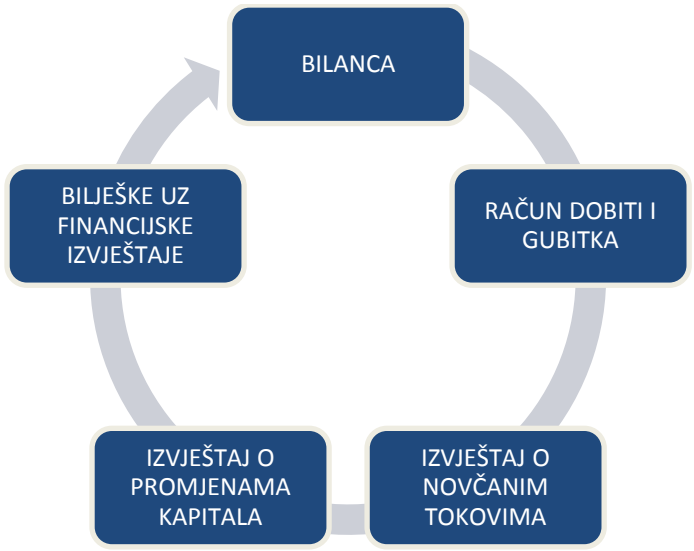
1.4. Struktura rada

Rad se sastoji od četiri poglavlja te započinje uvodnim dijelom u kojem su objašnjeni problematika i cilj istraživanja, metode izrade rada te struktura rada. Drugi dio odnosi se na teorijski aspekt financijske uspješnosti poduzeća, a u kojem su protumačeni temeljni financijski izvještaji i financijski pokazatelji. Treći dio započinje općenitim podacima o Grand Hotelu Lav, a u nastavku prikazuje horizontalnu i vertikalnu analizu poslovanja za razdoblje od 2014. – 2016. godine te analizu pokazatelja uspješnosti za razdoblje od 2012. – 2016. godine na temelju financijskih izvještaja. Na kraju se nalazi zaključak u kojem se ukratko opisuju temeljne spoznaje do kojih se došlo prilikom izrade rada.

2. TEORIJSKE POSTAVKE ANALIZE FINANCIJSKE USPJEŠNOSTI PODUZEĆA

2.1. Temeljni financijski izvještaji

Financijski izvještaji temeljno su sredstvo koje predstavlja izvor informacija o financijskoj uspješnosti i poslovanju poslovnih subjekata, odnosno to su dokumenti u kojima se mogu vidjeti rezultati poslovanja poduzeća. „Analiza financijskih izvještaja može se opisati kao proces primjene različitih analitičkih sredstava i tehnika pomoću kojih se ti podaci pretvaraju u upotrebljive informacije koje koriste funkcije upravljanja. Financijski menadžment mora prije svega analizirati poslovanja da bi se na temelju onog što je ostvareno u prethodnim razdobljima moglo praviti planove za budućnost“.[1]

Slika 1. Temeljni financijski izvještaji

Izvor: Narodne novine (2015): *Zakon o računovodstvu*,
dostupno na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html [05.09.2018.]

Dakle, u temeljne financijske izvještaje spadaju bilanca, račun dobiti u gubitka, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala te bilješke uz financijske izvještaje.

[1] Bolfek, B. et. al (2012): Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, dostupno na https://hrcak.srce.hr/file/126288 [05.09.2018.], str. 146

2.1.1. Bilanca

Bilanca predstavlja jedan od temeljnih financijskih izvještaja koji prikazuju stanje sredstava i izvora sredstava na točno određeni dan. Sastoji se od aktiva i pasive, gdje aktiva predstavlja vrijednosno stanje imovine poduzeća, a pasiva potraživanja prema imovini, odnosno obveze te vlasnički kapital. Cilj bilance je prikazati stanje poduzeća na određeni dan izraženo u novčanim mjerilima, a u odnos stavlja sredstva poduzeća (imovinu – aktivu) te izvore tih sredstava (obveze + kapital). Na kraju svake bilance aktiva i pasiva moraju biti izjednačeni.

Kako bi bilanca ispunila svoju svrhu, potrebno je poznavati bilančne kategorije, te posebice, njihovo priznavanje i mjerenje. Ona daje odgovore na pitanja vezana uz likvidnost poduzeća, zaduženost, financijsku snagu i dr. U tablici 1. prikazane su kategorije bilance.

Tablica 1. Kategorije bilance

AKTIVA	PASIVA
POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	KAPITAL I PRIČUVE
DUGOTRAJNA IMOVINA **- nematerijalna** **- materijalna** **- financijska** **- potraživanja**	DUGOROČNA REZERVIRANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE
KRATKOTRAJNA **- zalihe** **- potraživanja** **- financijska** **- novac**	DUGOROČNE OBVEZE
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA	KRATKOROČNE OBVEZE
GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆEG RAZDOBLJA
UKUPNO AKTIVA	UKUPNO PASIVA
Izvanbilančni zapisi	Izvanbilančni zapisi

Izvor: Prikaz autorice prema Bolfek, B. et. al (2011): *Struktura bilance kao pokazatelj lošeg poslovanja*, dostupno na https://hrcak.srce.hr/68204 [05.09.2018.], str. 77

Aktiva ili imovina poduzeća predstavlja sve ekonomske resurse na temelju kojih poduzeće može ostvarivati određene ekonomse koristi. Da bi se nalazile u bilanci i bile priznate moraju imati mjerljivu vrijednost, biti u vlasništvu gospodarskog subjekta te se od njih mora očekivati buduća ekonomska korist za poduzeće.

Kako i sam pojam govori, materijalnu imovinu poduzeća čine zgrade, strojevi, oprema, zalihe i dr., dok nematerijalna imovina nije opipljiva te uključuje patente, licencije, znanje itd. Imovina se dijeli na dugoročnu i kratkoročnu imovinu, a razlika je u unovčivosti iste u roku do godine dana (kratkoročna imovina), odnosno više od godine dana (dugoročna imovina). U prethodnoj tablici može se vidjeti što čini dugotrajnu, a što kratkotrajnu imovinu poduzeća. Pod kategorijom „plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda" podrazumijevaju se unaprijed plaćeni troškovi (npr. premija osiguranja ili najamnina) te prihodi koji nisu mogli biti fakturirani (subvencije i sl.).

Za razliku od aktive poduzeća, pasiva prikazuje načine (izvore) kojima poduzeće financira svoju imovinu. Izvori se dijele na vlastite (kapital/glavnica) i tuđe, a prema roku dospijeća izvori se kategoriziraju na sljedeći način:

- ✓ kratkoročni izvori (kratkoročne obveze)
- ✓ dugoročni izvori (dugoročne obveze)
- ✓ trajni izvori (kapital ili glavnica)

Kratkoročne obveze su one obveze koje dospijevaju u roku do godine dana, dok dugoročne dospijevaju na dulji rok. „Kapital i rezerve su vlastiti, trajni izvor imovine poduzeća, a obuhvaća upisani kapital, premije na emitirane dionice, revalorizacijske rezerve, rezerve, zadržanu dobit ili preneseni gubitak te dobit/gubitak tekuće godine".[2] U dugoročna rezerviranja za rizike i troškove spadaju obveze neodređenog vremena ili iznosa, dok se odgođeno plaćanje troškove odnosi na one stavke troškova koje se iskazuju u tekućem razdoblju, ali nemaju pokriće u izvornoj dokumentaciji pa se privremeno knjiže po obračunu i procjeni, a naknadno se povezuju s izvornom dokumentacijom".[3]

[2] Bartulović, M. (2013): *Regulatorni okvir financijskog izvještavanja*, dostupno na https://lms.oss.unist.hr/mod/resource/view.php?id=20378 [06.09.2018.], str. 45
[3] Belak, V. (2006): *Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima*, Zgombić i Partneri, Zagreb, str. 426

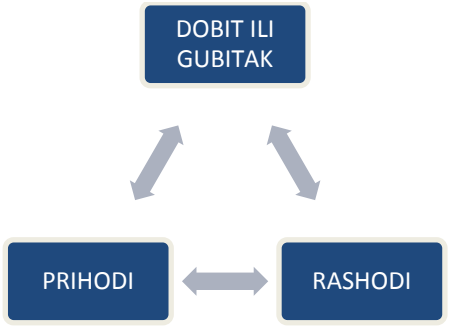
Tablica 2. Bilanca Grand Hotela Lav (2012.-2016.)

GRAND HOTEL LAV D.O.O.					
Izvještaj o financijskom položaju na dan 31.12.2011., 2012., 2013., 2014., 2015., 2016.					
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
	000 kn	000 kn	000 kn	000 kn	000 kn
Dugotrajna imovina					
Nekretnine, postrojenja i oprema	308245	299282	294659	288283	414542
Nematerijalna imovina	41	358	1472	1242	1083
Odgođena porezna imovina	0	0	0	30228	0
Dugoročna potraživanja	33310	0	0	0	0
Financijska imovina	193	0	0	0	0
UKUPNO DUGOTRAJNA IMOVINA	341789	299640	296131	319753	415625
Zalihe	2197	2067	1782	2021	2450
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	5174	4311	3163	1840	4177
Novac i novčani ekvivalenti	11007	16650	32903	54613	36585
UKUPNO KRATKOTRAJNA IMOVINA	18378	23028	37848	58474	43212
UKUPNA IMOVINA	360167	322668	333979	378227	458837
GLAVNICA I OBVEZE					
Temeljni kapital	162302	162302	162302	162302	254302
Neupisani kapital	0	0	0	92000	0
Kapitalne pričuve	92878	122028	122028	122028	122028
Preneseni gubici	(356190)	(364657)	(365353)	(329281)	(220120)
UKUPNO GLAVNICA	(101010)	(80327)	(81023)	47049	156210
Krediti i zajmovi	18507	266005	242428	198118	174041
UKUPNO DUGOROČNE OBVEZE	18507	266005	242428	198118	174041
Krediti i zajmovi	367512	89579	106263	85639	106845
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	75158	47411	64511	47421	21741
Rezerviranja	0	0	1800	0	0
UKUPNO KRATKOROČNE OBVEZE	442670	136990	172574	133060	128586
UKUPNE OBVEZE	461177	402995	415002	331178	302627
UKUPNA GLAVNICA I OBVEZE	360167	322668	333979	378227	458837

Izvor: Prikaz autorice prema FINA (2012.-2016.) – Financijska izvješća poduzeća

2.1.2. Račun dobiti i gubitka

Za razliku od bilance, račun dobiti i gubitka jest dinamički financijski izvještaj koji prikazuje poslovanje poduzeća kroz određeno razdoblje. On pokazuje „jeli profitabilnost poslovanja ostvarena, te ako jest, u kojoj mjeri, tj. prikazuje aktivnost društva u određenom periodu“.[4] U nastavku su prikazani elementi računa dobiti i gubitka.

Slika 2. Kategorije računa dobiti i gubitka

Izvor: Prikaz autorice

[4] Žager, K., Žager, L. (1999): *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia, Zagreb, str. 44

Račun dobiti i gubitka financijski je izvještaj koji prikazuje uspješnost poslovanja poduzeća, odnosno koliko je prihoda i rashoda ostvarena u određenom vremenskom razdoblju što na kraju daje sliku o profitabilnosti poduzeća. Važan je izvještaj na temelju kojeg se donose važne poslovne odluke.

Tablica 3. Shema računa dobiti i gubitka

AKTIVA
POSLOVNI PRIHODI
- prihodi od prodaje
- ostali prihodi
POSLOVNI RASHODI
- trošak prodane robe
- troškovi osoblja
- amortizacija
- ostali rashodi
FINANCIJSKI PRIHODI
FINANCIJSKI RASHODI
UKUPNI PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA
UKUPNI RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA
UKUPNI PRIHODI
UKUPNI RASHODI
DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA
POREZ NA DOBIT
NETO DOBIT/GUBITAK
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA

Izvor: Prikaz autorice prema Bešvir, B. (2008): *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje,* Biblioteka računovodstvo, RRIF Plus, Zagreb, str. 23

Nastanak prihoda u računu dobiti i gubitka manifestira se kao posljedica povećanja vrijednosti nekog oblika imovine ili smanjenje vrijednosti obveza kojima se povećava glavnica. Poslovni prihodi odnose se na prihode od prodaje te na ostale prihode. Uz to se kao posebna kategorija javljaju financijski prihodi. S druge strane, nastanak rashoda predstavlja smanjenje vrijednosti nekog oblika imovine društva ili povećanje obveza čime se umanjuje glavnica. Rashodi se

dijele na poslovne rashode i financijske rashode. U konačnici, financijski rezultat razlika je prihoda i rashoda u određenom vremenskom periodu. Ukoliko su prihodi veći, ostvarena je dobit koja se oporezuje, a u slučaju da su rashodi veći od prihoda ostvaren je gubitak razdoblja.

Tablica 4. Račun dobiti i gubitka Grand Hotela Lav d.o.o.

GRAND HOTEL LAV D.O.O.					
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti na dan 31.12.2014., 2015., 2016.					
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
	000 kn	000' kn	000 kn	000 kn	000 kn
Prihodi od pružanja usluga	103832	104808	103214	118476	120568
Prihodi od prodaje robe	46	104	127	160	130
Ostali prihodi iz poslovanja	1527	30736	8395	3442	154781
UKUPNI PRIHODI IZ POSLOVANJA	105405	135648	111736	122078	275479
Utrošene sirovine, materijal i usluge	(39541)	(36388)	(37229)	(40906)	(42144)
Troškovi osoblja	(33959)	(35254)	(35471)	(36244)	(35020)
Amortizacija	(13870)	(10138)	(10824)	(11454)	(33458)
Ostali troškovi iz poslovanja	(183300)	(40639)	(8494)	(10544)	(10295)
UKUPNI TROŠKOVI IZ POSLOVANJA	(270670)	(122419)	(92018)	(99148)	(120917)
DOBIT IZ POSLOVANJA	(165265)	13229	19718	22930	154562
Financijski prihod	14236	7108	6390	1329	3597
Financijski trošak	(48603)	(28804)	(26806)	(17921)	(15641)
Neto troškovi financiranja	(34367)	(21696)	(20416)	(16592)	(12044)
UKUPNI PRIHODI	**119641**	**142756**	**118126**	**123407**	**279076**
UKUPNI RASHODI	**(319273)**	**(151223)**	**(118824)**	**(117069)**	**(136558)**
Dobit/gubitak prije oporezivanja	(199632)	(8467)	(698)	6338	142518
Porez na dobit	0	0	0	29734	(33357)
Dobit/gubitak tekuće godine	(199632)	(8467)	(698)	36072	109161
Ostala sveobuhvatna dobit	0	0	0	0	0
Ukupna sveobuhvatna dobit/gubitak	(199632)	(8467)	(698)	36072	109161

Izvor: Prikaz autorice prema FINA (2012.-2016.) – Financijska izvješća poduzeća

2.1.3. Izvještaj o novčanom toku

Ovaj izvještaj jedan je od temeljnih financijskih izvještaja, a predstavlja „priljev i odljev novca i novčanih ekvivalenata tijekom obračunskog razdoblja, pri čemu novac obuhvaća novac u banci i blagajni te depozite po viđenju. Novčani ekvivalenti predstavljaju kratkotrajna visoko likvidna investiranja koji se mogu konvertirati u kratkom roku u poznate iznose novca“.[5] Za razliku od prethodnih izvještaja, prikazuje informacije o novčanim primicima i izdacima te čistom novčanom toku, a često se naziva izvještaj o promjenama u financijskom položaju. MRS 7 posebno govori o izvještaju o novčanom toku, gdje su novčani tokovi

[5] Narodne novine (2017): *Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja*, dostupno na https://www.fina.hr/lgs.axd?t=16&id=18322 [08.09.2018.]

klasificirani od sljedećih aktivnosti:

- ✓ poslovne aktivnost – rezultat su osnovnih djelatnosti kojima se poduzeće bavi i na temelju kojih ostvaruje prihode
- ✓ financijske aktivnosti – aktivnosti kojima poduzeće osigurava kapital (npr. novčani primici od izdavanja dionica)
- ✓ investicijske aktivnosti – prikazuju izdatke od kojih će poduzeću donositi buduće dobiti (isplate za stjecanje nekretnina – kapitalizacija istih u budućnosti)

2.1.4. Izvještaj o promjenama vlasničke glavnice

Kako i sam naziv kaže, izvještaj o promjenama vlasničke glavnice treba prikazati sve promjene komponenata glavnice koje su se dogodile između dva obračunska razdoblja, tj. između tekuće godine i prethodne godine. Izvještaj o promjenama vlasničke glavnice može se opisati kao nadopuna bilanci, jer bilanci prikazuje samo početno i završno stanje elemenata, dok izvještaj o promjenama vlasničke glavnice daje informacije o promjenama koje su se dogodile u nekom razdoblju.

Zakon o računovodstvu iz 2015. godine navodi funkcije izvještaja o promjenama vlasničke glavnice:

- ✓ „prikaz neto dobiti ili gubitka razdoblja
- ✓ prikaz svake stavke prihoda i rashoda (dobiti ili gubitka) koja se izravno priznaje u glavnicu te ukupan iznos tih stavaka
- ✓ kumulativni učinak promjena računovodstvene politike i ispravke temeljnih pogrešaka obrađene prema osnovnom postupku, neto dobit ili gubitak razdoblja, temeljne pogreške i promjene računovodstvenih politika
- ✓ kapitalne transakcije s vlasnicima i raspodjele vlasnicima
- ✓ stanje zadržane dobiti ili gubitka na početku razdoblja i na datum bilance te promjene tijekom razdoblja
- ✓ povezanost knjigovodstvenog iznosa svake vrste kapitala, dioničke premije i svake rezerve na početku i na kraju razdoblja s time da se odvojeno prikazuje svaka promjena“[6]

[6] Narodne novine (2015): *Zakon o računovodstvu*, dostupno na https://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html [12.09.2018.]

2.1.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje vrlo su koristan alat koji detaljnije tumači iznose prikazane u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o novčanom toku te izvještaju o promjenama vlasničke glavnice, ali sadrži i dodatna objašnjenja koja omogućuju jasniju sliku o stanju nekog poduzeća. Omogućuju informacije kojima se stvara fer transparentnost poslovanja i uspješnosti poduzeća. „Bilješke uz financijske izvještaje dodatno pojašnjavaju strukturu, vrijednost i obilježja nekih pozicija u tim izvještajima. Tako, primjerice, u bilješkama trebaju biti prikazane metode procjene bilančnih pozicija, eventualna odstupanja od postavljenih metoda s razlozima odstupanja i kvantifikacijom učinaka tih odstupanja“.[7]

Osim navedenog, bilješke uz financijske izvještaje pružaju informacije koje nisu predočene u temeljnim financijskim izvještajima ili nisu dovoljno dobro protumačene, a važne su za razumijevanje istih. One predstavljaju svojevrsnu dopunu, odnosno opis stavki koje se nalaze u financijskim izvještajima te su nužne za razumijevanje pojedinih pozicija te stvaranje bolje slike o uspješnosti poduzeća.

2.2. Financijski pokazatelji

Podaci sadržani u temeljnim financijskim izvještajima temelj su izračunavanja financijskih pokazatelja poslovanja poduzeća. Ovisno o odluci koju treba donijeti, izabiru se određeni pokazatelji koji se mogu podijeliti u dvije osnovne skupine. Jedna skupina pokazatelja odnosi se na poslovanje društva unutar određenog vremenskog razdoblja, dok druga skupina prikazuje točno određeni trenutak financijskog stanja društva. Stoga se može zaključiti kako se financijski pokazatelji izračunavaju kako bi se na temelju njih donijele važne poslovne odluke.

Različiti tipovi korisnika financijskih izvještaja i financijskih pokazatelja odabiru različite podatke i pokazatelje. Ukoliko izvještaje promatra pr. bankar koji razmišlja o odobravanju kredita društvu, najviše će se usredotočiti na trenutno stanje poduzeća i njegovu bližu budućnost, pa će promatrati likvidnost. S druge strane, dugoročni investitori više će se usredotočiti na dugoročnu perspektivu poduzeća i njegovu moć stvaranja profita te efikasnost. Generalno gledajući, „dobro upravljanje podrazumijeva da su u poslovanju zadovoljena dva

[7] Lutilsky, D. I. et al. (2010): *Računovodstvo*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 78

kriterija, i to kriterij sigurnosti (likvidnost, financijska stabilnost i zaduženost), i kriterij uspješnosti, tj. efikasnost (profitabilnost, tj. rentabilnost)“.[8]

Slika 3. Pokazatelji poslovanja poduzeća

Izvor: Prikaz autorice prema Žager K., et. al (2008). Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 248

Pokazatelji poslovanja poduzeća dijele se u pet osnovnih kategorija: pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti te pokazatelji profitabilnosti. Svaki od njih sadrži podkategorije, odnosno koeficijente kojima se mjere različiti aspekti poslovanja poduzeća.

2.2.1. Pokazatelji likvidnosti

Pojam likvidnost odnosi se na sposobnost poduzeća da svoju imovinu ili neke dijelove imovine može pretvoriti u gotovinu kako bi pokrilo obveze. Likvidnost se nastoji sačuvati na način da se uspoređuju kratkoročne obveze s kratkoročnim izvorima financiranja tih istih obveza.

Tablica 5. Pokazatelji likvidnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent trenutne likvidnosti	Novac	Kratkoročne obveze
Koeficijent ubrzane likvidnosti	Novac + potraživanja	Kratkoročne obveze
Koeficijent tekuće likvidnosti	Kratkotrajna imovina	Kratkoročne obveze
Koeficijent financijske stabilnosti	Dugotrajna imovina	Kapital + dugoročne obveze

Izvor: Prikaz autorice prema Žager K., et. al (2008). Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 248

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje sposobnost poduzeća za trenutačnim podmirenjem obveza. Trebao bi biti 1 ili veći od 1, što znači da ukoliko poduzeće želi zadržati normalnu

[8] Žager K., et. al (2008). *Analiza financijskih izvještaja*, Masmedia, Zagreb, str. 23

likvidnost mora imati minimalno toliko unovčive imovine koliko ima kratkoročnih obveza. U odnos stavlja novac i kratkoročne obveze.

Koeficijent ubrzane likvidnosti sličan je kao i prethodni koeficijent, ali u brojniku se dodaju kratkoročna potraživanja. Poželjno je da je koeficijent ubrzane likvidnosti 1, a govori ima li poduzeće dostatno kratkoročnih sredstava kako bi, bez prodaje zaliha, podmirilo kratkoročno obveze.

Koeficijent tekuće likvidnosti u omjer stavlja kratkotrajnu imovinu i kratkoročne obveze te bi u pravilu trebao biti veći od 2. To znači da poduzeće, ukoliko želi zadržati likvidnost na normalnoj razini, treba u svakom trenutku imati dvostruko više kratkotrajne imovine nego što ima kratkoročnih obveza. Upravo je to razlog što neka poduzeća, da bi zadržala željenu likvidnost, za financiranje kratkotrajne imovine koriste dio kvalitetnih dugoročnih izvora sredstava.

Koeficijent financijske stabilnosti predstavlja odnos između dugotrajne imovine te sume kapitala i dugoročnih obveza. Veoma važan pokazatelj koji predočuje u kojoj se mjeri kratkotrajna imovina pokriva dugoročnim izvorima financiranja.

2.2.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji koji su formirani na temelju bilance i pokazuju statičku zaduženost, a pokazuju u kojoj mjeri poduzeće koristi financijska sredstva za koja se firma zadužila. Poduzeća koja imaju visoki stupanj zaduženosti mogu imati velikih problema glede financijske fleksibilnosti, a isto tako, teško pronalaze investitore te postoji mogućnost bankrota. Važno je naglasiti kako je zaduženost pozitivna, ali samo ukoliko je pod kontrolom, jer u tom slučaju može rezultirati povratom sredstava u odnosu na uložena sredstva.

Tablica 6. Pokazatelji zaduženosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent zaduženosti	Ukupne obveze	Ukupna imovina
Koeficijent vlastitog financiranja	Glavnica	Ukupna imovina
Koeficijent financiranja	Ukupne obveze	Glavnica
Pokriće troškova kamata	Dobit prije poreza i kamata	Kamate
Faktor zaduženosti	Ukupne obveze	Zadržana dobit + amortizacija
Stupanj pokrića 1	Glavnica	Dugotrajna imovina
Stupanj pokrića 2	Glavnica + dugoročne obveze	Dugotrajna imovina

Izvor: Prikaz autorice prema Žager K., et. al (2008). Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 250

Koeficijent zaduženosti temeljni je pokazatelj zaduženosti poduzeća, a u omjer stavlja ukupne obveze i ukupnu imovinu. Pokazuje u kojoj se mjeri poduzeće zadužuje, odnosno u kojoj mjeri svoju imovinu nabavlja zaduživanjem. Što je koeficijent veći, to je veći rizik investiranja u to poduzeće.

Koeficijent vlastitog financiranja pokazuje koliko vlastitih sredstava poduzeće koristi za financiranje imovine.

Koeficijent financiranja u odnos stavlja ukupne obveze i glavnicu. Prema dosadašnjim spoznajama, preporuka je da se poduzeće ne zadužuje preko 50% svoje vlasničke glavnice. „To znači da bi obveze i glavnica trebale biti u omjeru 1:1. Ako je vrijednost koeficijenta financiranja visoka, to pokazuje da je moguće da postoje teškoće u vraćanju posuđenih sredstava i plaćanju kamata“[9]

Pokriće troškova kamata govori koliko su puta kamate pokrivene ostvarenim iznosom bruto dobiti, odnosno pokazatelj koji govori jeli bruto dobit dostatna za pokriće kamata. Što je pokriće kamata veće, zaduženost poduzeća je manja. Kreditori će biti sigurniji ako je pokriće troškova veće od 1 jer, ako je jednak 1, onda će dobit prije oporezivanja biti 0 što investitorima ukazuje na visok rizik naplate njihovih kamata.

Faktor zaduženosti i pokriće troškova kamata su pokazatelji dinamičke zaduženosti jer dug promatraju kao mogućnost njegova podmirenja. Faktor zaduženosti pokazuje koliko godina poduzeću treba da uz postojeće poslovanje i ostvarivanje dobiti podmiri sve svoje obveze. Relevantni rok je 5 godina, što znači da ukoliko poduzeće ima mogućnost podmirenja obveza u tom roku, ono je solventno i nije prezaduženo.

„*Stupnjevi pokrića 1 i 2* računaju se na temelju podataka iz bilance kao prva tri pokazatelja u navedenoj tablici. Kod njih se razmatra pokriće dugotrajne imovine glavnicom, tj. glavnicom uvećanom za dugoročne obveze“.[10]

2.2.3. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti specifična su vrsta pokazatelja koja ukazuje na sposobnost poduzeća da ostvaruje dobit u odnosu na ostvarene prihode, imovinu ili kapital. U nastavku su prikazani svi pokazatelji profitabilnosti kao i način njihova izračuna.

[9] Bolfek, B. et. al (2012): *Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke*, dostupno na http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=126288 [13.09.2018.], str. 164

[10] Šalinović, L. (2015): *Analiza financijskih izvještaja na primjeru prehrambene industrije,* dostupno na https://repozitorij.efst.unist.hr/islandora/object/efst%3A83 [13.09.2018.], str. 20

Tablica 7. Pokazatelji profitabilnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Neto marža profita	Neto dobit + kamate	Ukupni prihod
Bruto marža profita	Dobit prije poreza + kamate	Ukupni prihod
Neto rentabilnost imovine	Neto dobit + kamate	Ukupna imovina
Bruto rentabilnost imovine	Dobit prije poreza + kamate	Ukupna imovina
Rentabilnost glavnice	Neto dobit	Glavnica

Izvor: Prikaz autorice prema Žager K., et. al (2008). Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 253

Neto marža profita pokazuje koliko se neto dobiti ostvaruje na ukupnim prihodima, dok *bruto marža profita* u odnos stavlja financijski rezultat prije oporezivanja uvećan za kamate te ukupni prihod. Razlika između ova dva pokazatelja je u obuhvatu poreza u brojniku.
Neto rentabilnost imovine (ROA) mjeri profitabilnost poduzeća na način da se zbroje neto dobit i kamate, dok u nazivnik ide ukupna imovina. Što je pokazatelj veći, veća je i profitabilnost. *Bruto rentabilnost imovine* u odnos stavlja dobti prije poreza plus kamate, a u nazivniku je ukupna imovina. Razlika između ova dva pokazatelja je u obuhvatu poreza u brojniku.
Rentabilnost vlastitog kapitala ili glavnice u odnos stavlja neto dobit i vlastiti kapital, a što je neto dobit veća, veća je i rentabilnost vlastitog kapitala. Pokazatelj koji upućuje koliko novčanih jedinica dobiti ostvaruje poduzeće po jedinici vlastitog kapitala.

2.2.4. Pokazatelji ekonomičnosti

„Pokazatelj ekonomičnosti je pokazatelj koji mjeri odnos prihoda i rashoda, te pokazuje koliko se prihoda ostvaruje po jedinici rashoda. Ukoliko je vrijednost pokazatelja manja od 1, to znači da poduzeće ostvaruje gubitak“.[11] Mogu se podijeliti u tri osnovne kategorije:

- ✓ ekonomičnost ukupnog poslovanja (ukupni prihodi/ukupni rashodi)
- ✓ ekonomičnost poslovnih aktivnosti (prihod od prodaje/rashod od prodaje)
- ✓ ekonomičnost financiranja (financijski prihodi/financijski rashodi)

Logično je da je poduzeće uspješnije ukoliko su mu prihodi veći od rashoda, odnosno ukoliko više uprihoduje nego utroši za postizanje istih. Ekonomičnost poslovanja pozitivna je i ako su

[11] Čarić, M. (2016): *Financijska analiza poslovanja poduzeća Solari d.d.,* dostupno na https://zir.nsk.hr/islandora/object/efst%3A932 [14.09.2018.], str. 23

prihodi od prodaje veći od rashoda od prodaje. Ekonomičnost financiranja jest odnos između financijskih prihoda i financijskih rashoda. U ovom slučaju, ako je pokazatelj pr. 0,3 onda je ekonomičnost financiranja negativna, odnosno poduzeće ne ostvaruje dovoljno financijskih prihoda kojima bi pokrilo financijske rashode.

2.2.5. Pokazatelji aktivnosti

„Pokazatelji aktivnosti još se nazivaju koeficijenti obrtaja, a upućuju na učinkovitost upravljanja imovinom poduzeća, odnosno sposobnost poduzeća da kontrolira troškove, koeficijente obrtaja zaliha i naplatu potraživanja“.[12]

Tablica 8. Pokazatelji aktivnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	Ukupni prihod	Ukupna imovina
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	Ukupni prihod	Ukupna imovina
Koeficijent obrtaja potraživanja	Prihodi od prodaje	Potraživanja
Koeficijent naplate potraživanja u danima	Broj dana u godini (365)	Koeficijent obrtaja potraživanja

Izvor: Prikaz autorice prema Žager K., et. al (2008). Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 265

Koeficijent obrtaja ukupne imovine dobije se stavljanjem u odnos ukupnih prihoda te ukupne imovine, a pokazuje koliko se puta imovina poduzeća obrne u toku jedne godine, odnosno u kojoj mjeri poduzeće koristi svoju imovinu kako bi stvorilo profit. Što je koeficijent obrtaja veći, to je bolje za poduzeće, jer je aktivnije i učinkovitije.

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine pokazuje u kojoj mjeri poduzeće koristi kratkotrajnu imovinu u stvaranju profita, a dobije se stavljanjem u odnos ukupnih prihoda s ukupnom imovinom.

Koeficijent obrtaja potraživanja u odnos stavlja prihode od prodaje i potraživanja. Na temelju njega se može utvrditi koliko vremena poduzeću treba da naplati svoja potraživanja.

Koeficijent naplate potraživanja u danima upućuje na potrebno vrijeme da se prosječna prodaja pretvori u novac. Ovaj pokazatelj za poduzeće je bolji što je manji.

[12] Leko, V. et. al (1996): *Procjena boniteta trgovačkog društva*, Masmedia, Zagreb, str. 74

3. ANALIZA POSLOVANJA GRAND HOTELA LAV

3.1. O Grand hotelu Lav

Grand hotel Lav osnovano je 2002. godine kao društvo s ograničenom odgovornošću za ugostiteljsko i turizam. Sjedište ovog hotelskog kompleksa je u Podstrani, općini udaljenoj 10-ak kilometara od Splita. Grand hotel Lav smješten je uz samu obalu, što uvelike doprinosi njegovoj popunjenosti. Hotel nudi mnogobrojne sadržaje te se prostire na otprilike 60.000 m2 koje čine šetnice, zelene površine, plaže, a unutar hotelskog kompleksa dostupna je i velika marina. [13]

Ponuda koju nudi hotel Lav je bogata i raznolika. Ukupan broj smještajnih jedinica je 381, te može primiti do 1.000 gostiju. Hotel u svojoj ponudi ima barove, restorane, knjižnice pa čak i prodajne centre. U hotelsku ponudu uključen je i najsuvremeniji kongresni centar kao i zabavni centar. Bogatu ponudu Grand hotela Lav čine i SPA centar s bazenskim kompleksom, teniski tereni, jogging staza, te mnogi drugi sportski sadržaji. Dvoetažna garaža, plaža za potrebe hotela, kapelica te vanjski amfiteatar za scenske nastupe također su dio ponude hotela.[14]

Vlasništvo Grand hotela Lav je u rukama Odien Hotels N.V. Nizozemska te su oni jedini vlasnici, dok su osobe ovlaštene za zastupanje Omer Lutfi Muftuler i Dijana Vujević. Osim pružanja hotelskih usluga, hotel ima registrirane i sljedeće djelatnosti: kopneni prijevoz, pomorski i obalni prijevoz, iznajmljivanje automobila, ali i plovnih prijevoznih sredstava, frizerski salon, djelatnosti za njegu i održavanje tijela, istraživanje tržišta, kupnja i prodaja robe, priprema hrane za potrošnju na drugom mjestu, zdravstveni, športski, lovni oblici turizma, mjenjačnice, usluge prevođenja, priređivanje igara u casinima, igara na sreću, ali i kladioničkih igara. [15]

[13] Grand Hotel Lav (2018.), dostupno na: http://grandhotellav.com/?page_id=19173&lang=hr [02.04.2018]
[14] Ibid
[15] FININFO (2018.): Grand Hotel Lav d.o.o. – prihod, dobit, blokada, bonitet, dostupno na https://www.fininfo.hr/Poduzece/Pregled/grand-hotel-lav/Detaljno/40385 [13.04.2018.]

3.2. Horizontalna i vertikalna analiza poslovanja Grand hotela Lav

Prilikom analize financijskih izvještaja moguće je koristiti više različitih postupaka koji su utemeljeni u raščlanjivanju i uspoređivanju. Neki od postupaka financijskih izvješća su: [16]

- Komparativni financijski izvještaji i horizontalna analiza
- Strukturni financijski izvještaji i vertikalna analiza
- Analiza pomoću pokazatelja

3.2.1. Horizontalna analiza

Analize financijskih izvještaja najčešće se prave kao usporedba brojčanih pokazatelja iz izvještaja dobivenih na kraju poslovne godine. To omogućava usporedbu tijekom određenog razdoblja, odnosno usporedbu promjena na pojedinim stavkama što se naziva horizontalnom analizom. Uvijek je bolje da se uspoređuju pozicije za veći broj godina, kako bih se mogli donijeti kvalitetniji poslovni planovi, te kako bih se lakše uočile određene tendencije. Pozicije iz računa dobiti i gubitka su predmet horizontalne analize, a nužno je praćenje višegodišnjih trendova kako bi se došlo do zaključaka o dinamici promjena. Ako se u promatranje uzmu samo dva razdoblja može se dobiti iskrivljena slika, tj. može biti prikazana slika s pozitivnim kretanjima dok u dužem periodu mogu biti prikazani mogući problemi. Moguće je uzeti jednu godinu kao baznu i zatim ostale godine uspoređivati s njom. Također je moguće svaku godinu uspoređivati s prethodnom. [17]

[16] Bolfek., B, Knežević, S., Stenić, M. (2012.): Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrke, Slavnoski brod
[17] Ibid

Tablica 9. Horizontalna analiza bilance Grand hotela Lav

GRAND HOTEL LAV D.O.O.								
Izvještaj o financijskom položaju na dan 31.12.2014., 2015., 2016.								
HORIZONTALNA ANALIZA								
		2014.	2015.	Iznos povećanja (smanjenja) za 2015./2014. god.		2016.	Iznos povećanja(smanjenja) za 2016./2014. god.	
				Apsolutno	Relativno		Apsolutno	Relativno
		000 kn	000 kn	000 kn	%	000 kn	000 kn	%
IMOVINA								
Dugotrajna imovina								
Nekretnine, postrojenja i oprema		294659	288283	-6376	-2,16%	414542	119.883	40,69%
Nematerijalna imovina		1472	1242	-230	-15,63%	1083	-389	-26,43%
Odgođena porezna imovina		0	30228	30228	0,00%	0	0	0,00%
UKUPNO DUGOTRAJNA IMOVINA		296131	319753	23622	7,98%	415625	119.494	40,35%
Kratkotrajna imovina								
Zalihe		1782	2021	239	13,41%	2450	668	37,49%
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja		3163	1840	-1323	-41,83%	4177	1.014	32,06%
Novac i novčani ekvivalenti		32903	54613	21710	65,98%	36585	3.682	11,19%
UKUPNO KRATKOTRAJNA IMOVINA		37848	58474	20626	54,50%	43212	5.364	14,17%
UKUPNA IMOVINA		333979	378227	44248	13,25%	458837	124.858	37,38%
GLAVNICA I OBVEZE								
Glavnica								
Temeljni kapital		162302	162302	0	0,00%	254302	92.000	56,68%
Neupisani kapital		0	92000	92000	0,00%	0	0	0,00%
Kapitalne pričuve		122028	122028	0	0,00%	122028	0	0,00%
Preneseni gubici		(365353)	(329281)	-36072	-9,87%	(220120)	-145.233	-39,75%
UKUPNO GLAVNICA		(81023)	47049	128072	158,07%	156210	237.233	292,80%
Dugoročne obveze								
Krediti i zajmovi		242428	198118	-44310	-18,28%	174041	-68.387	-28,21%
UKUPNO DUGOROČNE OBVEZE		242428	198118	-44310	-18,28%	174041	-68.387	-28,21%
Kratkoročne obveze								
Krediti i zajmovi		106263	85639	-20624	-19,41%	106845	582	0,55%
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze		64511	47421	-17090	-26,49%	21741	-42.770	-66,30%
Rezerviranja		1800	0	-1800	-100,00%	0	-1.800	-100,00%
UKUPNO KRATKOROČNE OBVEZE		172574	133060	-39514	-22,90%	128586	-43.988	-25,49%
UKUPNE OBVEZE		415002	331178	-83824	-20,20%	302627	-112.375	-27,08%
UKUPNA GLAVNICA I OBVEZE		333979	378227	44248	13,25%	458837	124.858	37,38%

Izvor: Prikaz autorice prema FINA (2014,2015.,2016.) – Financijska izvješća poduzeća

Horizontalna analiza pokazuje promjene u povećanju i smanjenju svih pozicija u komparativnim financijskim izvještajima u apsolutnom i relativnom iznosu. U slučaju Grand Hotela Lav za analizu su u obzir uzete posljednje 3 godine (2014., 2015. i 2016.) pri čemu se svaka od njih uspoređuje s baznom godinom (2014.).

Uspoređujući godinu 2015. sa baznom 2014. godinom, može se vidjeti povećanje ukupne dugotrajne imovine za 23.622.000 kn ili 7,98% u odnosu na prethodnu, a ono je vezano uz odgođenu poreznu imovinu, dok je isto primjetno i u 2016. godini kada se ukupna dugotrajna imovina povećava za 40,35% što je posljedica novih ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu.

Kratkotrajna imovina se u 2015. u odnosu na 2014. povećala za 22.626.000 kn ili 54,50%, a razlog tome je povećanje zaliha, brza naplata potraživanja, primitak novca i novčanih ekvivalenata, dok se u 2016.u odnosu na baznu godinu povećala za 14,17% također iz istih razloga, ali u nešto manjem omjeru.

Sveukupno gledano, vidljivo je da se ukupna aktiva u 2015.u odnosu na 2014. povećala za 13,25% dok se u 2016. u odnosu na 2014.povećala 37,38% zbog gore navedenih razloga.

Što se tiče kapitala primjetno je da se on povećao u 2015.god u odnosu na 2014. za 128.072.000 kn što je posljedica ulaganja dodatnog kapitala u iznosu od 92.000.000 kn te smanjenja prenesenih gubitaka, dok se u 2016. u odnosu na baznu 2014.god povećao za 292,80% također zbog smanjenja prenesenih gubitaka.

Dugoročne obveze su se smanjile za 18,28% u 2015.god u odnosu na 2014.što je uglavnom posljedica otplaćenih rata dugoročnih kredita, dok su se u 2016.u odnosu na baznu 2014. još više smanjile, točnije za 68.387.000 kn ili 28,21% također ponajviše zbog otplaćivanja kredita. Kratkoročne obveze su se u obje godine promatranja u odnosu na baznu godinu smanjile. Tako njihovo smanjenje u 2015. godini iznosi 22,90%, a u 2016. u odnosu na 2014., 25,49%. Na kraju je vidljivo da je pasiva jednaka aktivi kao što nalaže temeljna računovodstvena jednadžba.

Tablica 10. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Grand hotela Lav

GRAND HOTEL LAV D.O.O.							
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti na dan 31.12.2014., 2015., 2016.							
HORIZONTALNA ANALIZA							
	2014.	2015.	Iznos povećanja (smanjenja) za 2015./2014. god.		2016.	Iznos povećanja(smanjenja) za 2016./2014. god.	
			Apsolutno	Relativno		Apsolutno	Relativno
	000 kn	000 kn	000 kn	%	000 kn	000 kn	%
Prihodi od pružanja usluga	103214	118476	15262	14,79%	120568	17354	16,81%
Prihodi od prodaje robe	127	160	33	25,98%	130	3	2,36%
Ostali prihodi iz poslovanja	8395	3442	-4953	-59,00%	154781	146386	1743,73%
UKUPNI PRIHODI IZ POSLOVANJA	111736	122078	10342	9,26%	275479	163743	146,54%
Utrošene sirovine, materijal i usluge	(37229)	(40906)	3677	9,87%	(42144)	4915	13,20%
Troškovi osoblja	(35471)	(36244)	773	2,18%	(35020)	-451	-1,27%
Amortizacija	(10824)	(11454)	630	5,28%	(33458)	22634	209,11%
Ostali troškovi iz poslovanja	(8494)	(10544)	2050	24,13%	(10295)	1801	21,20%
UKUPNI TROŠKOVI IZ POSLOVANJA	(92018)	(99148)	7130	7,75%	(120917)	28899	31,41%
DOBIT IZ POSLOVANJA	19718	22930	3212	16,29%	154562	134844	683,86%
Financijski prihod	6390	1329	-5061	-79,20%	3597	-2793	-43,71%
Financijski trošak	(26806)	(17921)	-8885	-33,15%	(15641)	-11165	-41,65%
Neto troškovi financiranja	(20416)	(16592)	-3842	-18,73%	(12044)	-8372	-41,01%
UKUPNI PRIHODI	**118126**	**123407**	5281	4,47%	**279076**	160950	136,25%
UKUPNI RASHODI	**(118824)**	**(117069)**	-1755	-1,48%	**(136558)**	17734	14,92%
Dobit/gubitak prije oporezivanja	(698)	6338	7036	1008,02%	142518	143216	2518,05%
Porez na dobit	0	29734	29734	0,00%	(33357)	-33357	0,00%
Dobit/gubitak tekuće godine	(698)	36072	36770	5267,91%	109161	109859	15739,11%
Ostala sveobuhvatna dobit	0	0	0	0,00%	0	0	0,00%
Ukupna sveobuhvatna dobit/gubitak	(698)	36072	36770	5267,91%	109161	109859	15739,11%

Izvor: Prikaz autorice prema FINA (2014,2015.,2016.) – Financijska izvješća poduzeća

Prema računu dobiti i gubitka vidljivo je da su se poslovni prihodi u razdoblju s 2015. na 2014. povećali za 9,26% što uglavnom posljedica povećanja prihoda od pružanja usluga i prodaje robe, a takvo povećanje nastavlja se i u 2016. godini gdje su ukupni prihodi od poslovanja porasli za 163.743.000 kn ili 146,54%. Takvo povećanje u 2016. godini pripisuje se odluci društva koje je na temelju nove procjene vrijednosti imovine utvrdilo da se prethodno provedeno umanjenje imovine treba ukinuti pa je sukladno tome ostvarilo 151.160 tisuća kn prihoda. [18]

Što se tiče poslovnih rashoda, vidljivo je se oni za nijansu povećavaju u 2015. god. u odnosu na 2014. ili točnije za 7,75% što je između ostalog posljedica većih troškova sirovina, materijala i usluga, plaća, kao i u 2016. kada se povećavaju za 31,41% u odnosu na 2014.god. zbog većih troškova sirovina, materijala i usluga te ostalih troškova poslovanja.

Financijski prihodi su se u 2015. u odnosu na 2014. smanjili za 79,20% što je posljedica smanjenja pozitivnih tečajnih razlika, dok su se u 2016. u odnosu na 2014. smanjili 43,71% iz istog razloga. Financijski rashodi su se u 2015. u odnosu na 2014. smanjili za 33,15% zbog manjih kamata i manjih negativnih tečajnih razlika, dok su se iz istog razloga u 2016. u odnosu na 2014.god. smanjili za 41,65% .

Promatrajući dobit u 2015.godini u odnosu na 2014. ostvarena je razlika, odnosno povećanje financijskog rezultata za 7.036.00 kn zbog ulaganja dodatnog kapitala koji je promijenio iznose pozicija prihoda i rashoda. U 2016.god. u odnosu na baznu godinu također je vidljivo povećanje financijskog rezultata koje se nastavlja iz 2015. godine. Bruto i neto dobit u 2014. godini su jednake jer poduzeće ne plaća porez na dobit, dok je promjena vidljiva u 2015. i 2016. godini kad poduzeće postaje obveznik plaćanja poreza na dobit.

Provodeći horizontalnu analizu vidljivo je da je poduzeće imalo probleme u 2014.god, što je rezultiralo gubitkom na kraju godine, međutim u 2015. god. situacija se poboljšava i poduzeće posluje s dobitkom od 36.770.000 kn, a u 2016. s dobitkom od 109.859.000 kn.

[18] FINA (2018.): Financijsko izvješće (2016.), dostupno na http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/jsp/prijavaKorisnika.jsp [11.09.2018.), str. 21

3.2.2. Vertikalna analiza

Strukturni financijski izvještaji temelj su za provedbu vertikalne analize koja podrazumijeva analitički postupak raščlanjivanja. Vertikalnom analizom provodi se uspoređivanje podataka u jednoj godini pri čemu se daje uvid u strukturu financijskih izvještaja (utvrđuje se postotni udio svake stavke financijskog izvještaja u odnosu na odgovarajući zbroj). Pri tomu se analiza provodi na sljedeći način: [19]

- kod bilance - pojedini elementi strukture aktive promatraju se u postotnom udjelu ukupne aktive, odnosno pojedini elementi strukture pasive u postotnom udjelu ukupne pasive;
- kod računa dobiti i gubitka - struktura prihoda i rashoda promatra se u odnosu na ukupne prihode (ukupni prihodi su iskazani 100%; ostale pozicije u postotku od ukupnih prihoda), ili pak u odnosu na prihode od redovitog poslovanja.

Tablica 11. Vertikalna analiza bilnace Grand hotela Lav

GRAND HOTEL LAV D.O.O.						
Izvještaj o financijskom položaju na dan 31.12.2014., 2015., 2016.						
VERTIKALNA ANALIZA						
	2014.		2015.		2016.	
	000 kn	%	000 kn	%	000 kn	%
Dugotrajna imovina						
Nekretnine, postrojenja i oprema	294659	88,23%	288283	76,22%	414542	90,35%
Nematerijalna imovina	1472	0,44%	1242	0,33%	1083	0,24%
Odgođena porezna imovina	0	0,00%	30228	7,99%	0	0,00%
UKUPNO DUGOTRAJNA IMOVINA	**296131**	**88,67%**	**319753**	**84,54%**	**415625**	**90,58%**
Zalihe	1782	0,53%	2021	0,53%	2450	0,53%
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	3163	0,95%	1840	0,49%	4177	0,91%
Novac i novčani ekvivalenti	32903	9,85%	54613	14,44%	36585	7,97%
UKUPNO KRATKOTRAJNA IMOVINA	**37848**	**11,33%**	**58474**	**15,46%**	**43212**	**9,42%**
UKUPNA IMOVINA	**333979**	**100,00%**	**378227**	**100,00%**	**458837**	**100,00%**
Temeljni kapital	162302	48,60%	162302	42,91%	254302	55,42%
Neupisani kapital	0	0,00%	92000	24,32%	0	0,00%
Kapitalne pričuve	122028	36,54%	122028	32,26%	122028	26,60%
Preneseni gubici	(365353)	-109,39%	(329281)	-87,06%	(220120)	-47,97%
UKUPNO GLAVNICA	**(81023)**	**-24,26%**	**47049**	**12,44%**	**156210**	**34,04%**
Krediti i zajmovi	242428	72,59%	198118	52,38%	174041	37,93%
UKUPNO DUGOROČNE OBVEZE	**242428**	**72,59%**	**198118**	**52,38%**	**174041**	**37,93%**
Krediti i zajmovi	106263	31,82%	85639	22,64%	106845	23,29%
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	64511	19,32%	47421	12,54%	21741	4,74%
Rezerviranja	1800	0,54%	0	0,00%	0	0,00%
UKUPNO KRATKOROČNE OBVEZE	**172574**	**51,67%**	**133060**	**35,18%**	**128586**	**28,02%**
UKUPNE OBVEZE	**415002**	**124,26%**	**331178**	**87,56%**	**302627**	**65,96%**
UKUPNA GLAVNICA I OBVEZE	**333979**	**100,00%**	**378227**	**100,00%**	**458837**	**100,00%**

Izvor: Prikaz autorice prema FINA (2014,2015.,2016.) – Financijska izvješća poduzeća

[19] Bolfek., B, Knežević, S., Stenić, M. (2012.): Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrke, Slavnoski brod

Promatrajući udio dugotrajne imovine u aktivi(imovini) bilance može se vidjeti da ona u 2014. god iznosi 88,23%, a najviše udjela čine nekretnine, postrojenja i oprema. Kada se promatra udio kratkotrajne imovine u aktivi(imovini) bilance, tada je vidljivo da ona u 2014. godini čini 11,33% ukupne aktive u čemu najveći utjecaj imaju novac i novčani ekvivalenti koju slijede potraživanja od kupaca i ostala potraživanja te zalihe. Promatrajući pasivu bilance vidljivo je da udio kapitala u pasivi iznosi -24,26%, dugoročne obveze 72,59% (najviše zbog dugoročnih kredita i zajmova) te kratkoročne obveze s udjelom od 51,67% što se reflektira iz kratkoročnih kredita i zajmova te obveza prema dobavljačima.

Promatrajući udio dugotrajne imovine u aktivi (imovini) bilance u 2015. godini, vidljivo je da ona čini 84,54% (najviše zbog nekretnina, postrojenja i opreme), dok je udio kratkoročne imovine u aktivi bilance 15,46% što se očituje u potraživanjima i novcu). Gledajući pasivu bilance, zaključuje se da najveći udio u pasivi imaju dugoročne obveze i to 52,38% što se reflektira kroz dugoročne kredite i zajmove. Dugoročne obveze slijede kratkoročne obveze s udjelom u pasivi bilance od 35,18% i dionički kapital čiji udio u pasivi bilance iznosi 12,44%.

Promatrajući 2015. godinu, najveći udio u strukturi aktive ima dugotrajna imovina sa 90,58% zbog istog razloga kao i u prethodnim godinama, a to su nekretnine, postrojenja i oprema, dok kratkotrajna imovina čini svega 9,42% aktive bilance (smanjenje u odnosu na 2014. godinu vidljivo je kroz povećanje zaliha, potraživanja od kupaca i smanjenje novca i novčanih ekvivalenata). Što se tiče pasive bilance, primjetno je da najveći udio još uvijek zauzimaju dugoročne obveze od kojih su najznačajniji dugoročni krediti i zajmovi, a slijedi ih dionički kapital s udjelom u pasivi od 34,04% te kratkoročne obveze s udjelom od 28,02%.

Tablica 12. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Grand hotela Lav

GRAND HOTEL LAV D.O.O.						
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti na dan 31.12.2014., 2015., 2016.						
VERTIKALNA ANALIZA						
	2014.		2015.		2016.	
	000 kn	%	000 kn	%	000 kn	%
Prihodi od pružanja usluga	103214	87,38%	118476	96,00%	120568	43,20%
Prihodi od prodaje robe	127	0,11%	160	0,13%	130	0,05%
Ostali prihodi iz poslovanja	8395	7,11%	3442	2,79%	154781	55,46%
UKUPNI PRIHODI IZ POSLOVANJA	111736	94,59%	122078	98,92%	275479	98,71%
Utrošene sirovine, materijal i usluge	(37229)	-31,52%	(40906)	-33,15%	(42144)	-15,10%
Troškovi osoblja	(35471)	-30,03%	(36244)	-29,37%	(35020)	-12,55%
Amortizacija	(10824)	-9,16%	(11454)	-9,28%	(33458)	-11,99%
Ostali troškovi iz poslovanja	(8494)	-7,19%	(10544)	-8,54%	(10295)	-3,69%
UKUPNI TROŠKOVI IZ POSLOVANJA	(92018)	-77,90%	(99148)	-80,34%	(120917)	-43,33%
DOBIT IZ POSLOVANJA	19718	16,69%	22930	18,58%	154562	55,38%
Financijski prihod	6390	5,41%	1329	1,08%	3597	1,29%
Financijski trošak	(26806)	-22,69%	(17921)	-14,52%	(15641)	-5,60%
Neto troškovi financiranja	(20416)	-17,28%	(16592)	-13,44%	(12044)	-4,32%
UKUPNI PRIHODI	**118126**	**100,00%**	**123407**	**100,00%**	**279076**	**100,00%**
UKUPNI RASHODI	**(118824)**	**-100,59%**	**(117069)**	**-94,86%**	**(136558)**	**-48,93%**
Dobit/gubitak prije oporezivanja	(698)	-0,59%	6338	5,14%	142518	51,07%
Porez na dobit	0	0,00%	29734	24,09%	(33357)	-11,95%
Dobit/gubitak tekuće godine	(698)	-0,59%	36072	29,23%	109161	39,12%
Ostala sveobuhvatna dobit	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Ukupna sveobuhvatna dobit/gubitak	(698)	-0,59%	36072	29,23%	109161	39,12%

Izvor: Prikaz autorice prema FINA (2014,2015.,2016.) – Financijska izvješća poduzeća

Promatrajući strukturu poslovnih prihoda u ukupnih prihodima, vidljivo je da u 2014.godini čine 94,59% ponajviše zbog prodaje proizvoda i usluga, a financijski prihodi 5,41%. Promatrajući strukturu poslovnih rashoda u ukupnim prihodima, može se isčitati da u 2014. godini čine -77,90%, a financijski rashodi -22,69% što na kraju godine i rezultira gubitkom od -0,59% ukupnih prihoda.

Gledajući godinu 2015., vidljivo je da poslovni prihodi u ukupnim prihodima iznose 98,92%, a financijski prihodi 1,08%, dok poslovni rashodi čine -80,34%, a financijski -14,52%. Na kraju godine vidljiva je pozitivna promjena u dobiti, odnosno dobit poduzeća u ukupnih prihodima RDG-a čini 29,23%.

Promatrajući 2016. godinu, može se vidjeti da strukutra poslovnih prihoda u ukupnim prihodima iznosi 98,71% većinom zbog prihoda od prodaje proizvoda i usluga kao i u prethodnim godinama, dok rashodi iz poslovanja čine -43,33%. Financijski prihodi čine 1,29% ukupnih prihoda, a rashodi -5,60%, što na kraju godine rezultira dobiti od 39,12%. Razlozi promjena su identični razlozima u horizontalnoj analizi.

3.3. Financijski pokazatelji

Financijski pokazatelji prikazuju koliko je poduzeće likvidno, zaduženo, aktivno, ekonomično te koliko profitabilno posluje. U skladu s time, u dolje navedenim tablicama prikazani su, izračunati i objašnjeni pokazatelji Grand Hotela Lav za razdoblje od 2012.-2016. godine.

3.3.1. Analiza pokazatelja likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti pokazuju kolika je sposobnost poduzeća u podmirivanju svojih obveza. Oni uključuju koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti 1 i 2, koeficijent tekuće likvidnosti, koeficijent financijske stabilnosti te radni kapital.

Koeficijent trenutne likvidnosti u Grand Hotelu Lav za razdoblje od 2012.-2016. godine kreće se u rasponu od 0,02 do 0,28. Iz toga je zaključeno da poduzeće trenutno nema dovoljno novaca da podmiri sve svoje kratkoročne obveze.

Iz koeficijenta ubrzane likvidnosti 1 i 2 u poduzeću može se zaključiti da poduzeće u svakoj godini poslovanja nije ubrzano likvidno jer da bi bilo ubrzano likvidno, mora doseći koeficijent ubrzane likvidnosti minimalno 1 ili više, odnosno drugim riječima poduzeće bi trebalo imati brzo unovčive imovine minimalno koliko ima i kratkoročnih obveza.

Promatrajući koeficijent tekuće likvidnosti koji bi trebao biti veći od 2 iz izračunatih pokazatelja zaključuje se da ni na ovom području poduzeće nije likvidno što znači da ima manje kratkotrajne imovine nego kratkoročnih obveza.

Koeficijent financijske stabilnosti također nije povoljan kroz razdoblje promatranja. Da bi bio povoljan, on treba biti manji od 1, a iz pokazatelja je vidljivo da je u svim godinama promatranja (2012.-2016.) veći od 1 što znači da poduzeće nije uspjelo dio svoje kratkotrajne imovine financirati iz kvalitetnih dugoročnih izvora.

Radni kapital predstavlja razliku između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza, a u ovom slučaju je on u minusu što znači da su kratkoročne obveze puno veće od kratkotrajne imovine.

Tablica 13. Pokazatelji likvidnosti

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI					
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
KOEFICIJENT TRENUTNE LIKVIDNOSTI	0,02	0,12	0,19	0,41	0,28
KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI	0,04	0,15	0,21	0,42	0,32
KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI 2	0,04	0,15	0,21	0,42	0,32
KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI	0,04	0,17	0,22	0,44	0,34
KOEFICIJENT FINANCIJSKE STABILNOSTI	4,14	1,61	1,83	1,3	1,26
RADNI KAPITAL	-424292	-113962	-134726	-74586	-85374

Izvor: Prikaz autorice prema FINA (2012.-2016.) – Financijska izvješća poduzeća

3.3.2. Analiza pokazatelja zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti pokazuju koliko se poduzeće financira iz tuđih izvora. Prve dvije skupine pokazatelja, pokazatelj zaduženosti i vlastitog financiranja, ukazuju kako poduzeće u prve tri godine promatranja (2012.-2014.) nema vlastitog kapitala iz kojeg bi financiralo svoje poslovanje, odnosno, poduzeće je prenijelo svoje gubitke zbog zbog čega je prezaduženo. Nadalje u 2015. i 2016. godini poduzeće je unijelo dodatni kapital u iznosu od 92.000 kn zbog čega je vidljivo kako se u 2015. godini 88% financira iz tuđih izvora, a 12% iz vlastitih izvora. U 2016. godini poslovanje napreduje pa se tako i povećava financiranje iz vlastitih izvora na 34%, dok je postotak financiranja iz tuđih izvora 66%.

Koeficijent financiranja pokazuje zapravo omjer koeficijenta zaduženosti i koeficijenta vlastitog financiranja koji je u 2015. godini najveći (7,04) budući da je u toj godini poduzeće uložilo dodatni kapital.

Računajući pokazatelje zaduženosti uvelike su pomogle bilješke uz financijske izvještaje koje su konkretno dale i informacije o iznosu kamata koje nisu posebno istaknute u samim izvještajima. Zadržane dobiti nema pa je stoga i faktor zaduženosti veći. Pokriće troškova kamata i faktor zaduženosti ukazuju na dinamičku zaduženost, gdje se kod pokrića troškova kamata razmatra koliko su puta kamate pokrivene ostvarenom bruto dobiti, dok faktor zaduženosti pokazuje koliko je godina potrebno da se iz ostvarene zadržane dobiti uvećane za amortizaciju podmire ukupne obveze. Iz izračuna pokazatelja vidljivo je da je pokriće troškova kamata (u odnos se stavlja bruto dobit + rashodi od kamata/rashodi od kamata) mnogo manje od faktora zaduženosti što znači da će trebati više godina da se podmire obveze. To bi se jednostavnije moglo interpretirati na sljedeći način: za 2015. godinu pokriće troškova

kamata iznosi 1,35. Pri tome 1 kuna ide banci, a 0,35 ostaje kao dobit. Razlika je vidljiva u 2016. godini kada je faktor zaduženosti manji od pokrića troškova kamata (9,04 u odnosu na 10,11) što znači da će trebati manje godina da se podmire obveze.

Stupanj pokrića I i II razmatraju pokriće dugotrajne imovine glavnicom odnosno glavnicom uvećanom za dugoročne obveze. Oni su slični pokazateljima likvidnosti i trebali bi iznositi najmanje 1. No kao što su prikazali pokazatelji likvidnosti, i ovdje se može vidjeti da poduzeće ima problema sa likvidnošću, a u kontekstu stupnja pokrića može se zaključiti da se dugotrajna imovina ne može pokriti glavnicom uvećanom za dugoročne obveze. Da bi se ostvario ovaj teorem potrebno je da njegova vrijednost bude veća od 1.

Tablica 14. Pokazatelji zaduženosti

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI					
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI	1,28	1,25	1,25	0,88	0,66
KOEFICIJENT VLASTITOG FINANCIRANJA	-0,28	-0,25	-0,25	0,12	0,34
KOEFICIJENT FINANCIRANJA	4,56	5,02	5,12	7,04	1,94
POKRIĆE TROŠKOVA KAMATA	-4,99	0,51	0,96	1,35	10,11
FAKTOR ZADUŽENOSTI	33,24	39,75	38,34	28,91	9,04
STUPANJ POKRIĆA 1	-0,24	0,62	0,55	0,77	0,79
STUPANJ POKRIĆA 2	0,3	0,27	0,27	0,15	0,38

Izvor: Prikaz autorice prema FINA (2012.-2016.) – Financijska izvješća poduzeća

dodatni podaci iz bilježaka:

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
RASHODI OD KAMATA	33327	17400	19805	17921	15641
AMORTIZACIJA	13870	10138	10824	11454	33458
POTRAŽIVANJA OD KUPACA	4221	2527	2065	906	3260

3.3.3. Analiza pokazatelja aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu u roku jedne godine. Pravilo govori da poželjno da koeficijent obrtaja bude što veći što znači da će trajanje naplate biti manje. Prema tome možemo vidjeti da je koeficijent obrtaja ukupne

imovine (pokazuje koliko poduzeće uspješno koristi imovinu s ciljem stvaranja prihoda) u 2012., 2014. i 2015. najmanji što znači da će trajanje naplate biti duže, dok je najveći u 2016. godini što znači da će trebati manje vremena za obrtaj imovine. To bi se moglo interpretirati i na sljedeći način: u 2012. godini poduzeće je 33% svoje imovine obrnulo ili na 1 kn imovine ostvarilo 0,33 kn ukupnih prihoda. Stoga bi se moglo reći da je poduzeće u 2016. godini počelo uspješno koristiti imovinu kako bi stvorilo prihode iako je to još uvijek na vrlo niskoj razini.

Što se tiče koeficijenta obrtaja kratkotrajne imovine (pokazuje koliko se puta kratkotrajna imovina poduzeća obrne u tijeku jedne godine) vidljivo je da je on najviši u 2012. godini, a najmanji 2015. godine. To znači da se 2012. godine kratkotrajna imovina poduzeća obrnula 6,5 puta u odnosu na 2015. godinu kada je koeficijent iznosio svega 2,11.

Koeficijenti naplate ukupnih potraživanja iznimno su visoki što znači da će trajanje naplate potraživanja biti kraće. Primjerice u 2012. godini koeficijent obrtaja ukupnih potraživanja iznosi 20,08 što znači da je trajanje naplate dulje u odnosu na 2015. godinu gdje je koeficijent obrtaja potraživanja najveći pa je sukladno tome i trajanje naplate najkraće.

Posebno je izračunat i koeficijent obrtaja potraživanja od kupaca (podaci iz bilješka) gdje vidimo da su oni u svim godina podosta veliki što znači da je i trajanje naplate potraživanja od kupaca manje, drugim riječima, npr. u 2016.god poduzeće je 37,02 puta naplatilo svoja potraživanja od kupaca ili u roku 9 dana.

Tablica 15. Pokazatelji aktivnosti

POKAZATELJI AKTIVNOSTI					
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
KOEFICIJENT OBRTAJA UKUPNE IMOVINE	0,33	0,44	0,35	0,33	0,61
KOEFICIJENT OBRTAJA KRATKOTRAJNE IMOVINE	6,5	6,2	3,12	2,11	6,46
KOEFICIJENT OBRTAJA POTRAŽIVANJA	20,08	24,34	32,67	64,48	28,9
TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA	18	14	11	5	12
KOEFICIJENT OBRTAJA POTRAŽIVANJA OD KUPACA	24,61	41,52	50,04	130,94	37,02
TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA OD KUPACA	14	8	7	2	9

Izvor: Prikaz autorice prema FINA (2012.-2016.) – Financijska izvješća poduzeća

3.3.4. Analiza pokazatelja ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti pokazuju koliko se prihoda ostvaruje po jedinici rashoda. Globalno gledajući vidljivo je da su uglavnom u razdoblju od 2012.-2014. oni manji od 1 što znači da poduzeće ostvaruje gubitak, a to se može vidjeti i u računu dobiti i gubitka. U 2015. i 2016. godini vidljivo je da su prihodi veći od rashoda što je i cilj svakog poduzeća pa su stoga i pokazatelji veći od 1 i upravo to govore pokazatelji ekonomičnosti ukupnog poslovanja. Ekonomičnost poslovne aktivnosti bi trebala biti najveća i kao što se vidi iz pokazatelja ona i jest takva u odnosu na ostale pokazatelje. Od 2013.-2016. godine ona prelazi 1 što znači da poduzeće polako stvara sposobnost podmirivanja rashoda prihodima. Pokazatelj ekonomičnosti financiranja pokazuje koliki je udio financijskih aktivnosti u ukupnih prihodima što se može vidjeti i iz vertikalne analize poduzeća. Prema tome, može se zaključiti da poduzeće nema značajan udio financijskih aktivnosti u ukupnim prihodima pa je stoga i pokazatelj manji. (npr. u 2016. godini udio financijskih aktivnosti u ukupnim prihodima iznosi -4.32% (to pokazuje stavka u rdg-u pod nazivom neto troškovi financiranja) pa je stoga i pokazatelj manji tj. 0,23). Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti nije izračunata budući da poduzeće u izvještjima nema podatke o izvanrednim aktivnostima.

Tablica 16. Pokazatelji ekonomičnosti

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI					
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA	0,37	0,94	0,99	1,05	2,04
EKONOMIČNOST POSL.AKTIVNOSTI	0,39	1,11	1,21	1,23	2,28
EKONOMIČNOST FINANCIRANJA	0,29	0,25	0,24	0,07	0,23

Izvor: Prikaz autorice prema FINA (2012.-2016.) – Financijska izvješća poduzeća

3.3.5. Analiza pokazatelja profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti ukazuju na uspješnost poslovanja poduzeća. U ovom slučaju bruto i neto marža profita su u prve tri godine promatranja jednake iz razloga što poduzeće nije plaćalo porez na dobit pa tako, primjerice, u 2013.godini ona iznosi 6,25%. Od 2015. godine poduzeće počinje plaćati porez na dobit zbog čega dolazi i do razlike između neto i bruto marže profita. Primjerice, u 2016. godini bruto marža iznosi 56,67% što znači da poduzeće

zadržava 56,67% ukupno ostvarenih prihoda kao bruto dobit uvećanu za kamate. Što se tiče bruto i neto rentabilnosti imovine, također je vidljivo da su jednake u prve tri godine poslovanja. Do razlike dolazi 2015. i 2016. godine pa se, primjerice, za 2016. godinu bruto rentabilnost imovine može interpretirati na način da poduzeće zadržava 34,47% ukupne imovine kao bruto dobit uvećanu za kamate. Najvažniji pokazatelj je rentabilnost vlastitog kapitala prema kojem se može zaključiti da je on u 2014. godini manji od neto i bruto rentabilnosti imovine što znači da poduzeće nije povoljno zaduženo, dok je u preostalim godinama veći što znači da je poduzeće povoljno zaduženo.

Tablica 17. Pokazatelji profitabilnosti

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI					
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
NETO MARŽA PROFITA	-139,00%	6,25%	16,18%	43,75%	44,72%
BRUTO MARŽA PROFITA	-139,00%	6,25%	16,18%	19,66%	56,67%
NETO RENTABILNOST IMOVINE	-46,17%	2,77%	5,72%	14,28%	27,20%
BRUTO RENTABILNOST IMOVINE	-46,17%	2,77%	5,72%	6,41%	34,47%
RENTABILNOST VLASTITOG KAPITALA	197,64%	10,54%	0,86%	76,67%	69,88%

Izvor: Prikaz autorice prema FINA (2012.-2016.) – Financijska izvješća poduzeća

4. ZAKLJUČAK

Financijski izvještaji predstavljaju važan izvor informacija o uspješnosti poslovanja poduzeća. U temeljne financijske izvještaje ubrajaju se bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama glavnice te bilješke uz financijske izvještaje. Generalno se svi izvještaji mogu podijeliti u dvije osnovne skupine: izvještaji koji prikazuju stanje poduzeća na točno određeni dan i oni koji prikazuju poslovanje poduzeća kroz određeno razdoblje.

Analiza financijskih izvještaja prikazuje stanje poduzeća u odnosu na prethodno razdoblje ili pak stanje poduzeća u odnosu na druga poduzeća. Na taj se način može utvrditi u kakvom je stanju poduzeće i što se u budućnosti može očekivati. U svrhu shvaćanja uspješnosti poslovanja poduzeća koriste se horizontalna i vertikalna analiza te analiza pokazatelja poslovanja: pokazatelj aktivnosti, ekonomičnosti, zaduženosti, likvidnosti te profitabilnosti.

U ovom radu provedena je horizontalna i vertikalna analiza Grand Hotela Lav za razdoblje od 2014. – 2016. godine te su prikazani i komparirani pokazatelji uspješnosti poslovanja za razdoblje od 2012. – 2016. godine. Provodeći horizontalnu analizu bilance, najveće promjene vidljive su u 2015. godini na poziciji glavnice koja se te godine povećala za 92.000.000 kn, a tendencija uspješnog poslovanja nastavila se u 2016. godini čemu svjedoči povećanje ukupne imovine i smanjenje obveza. Horizontalna analiza RDG-a pokazala je ostvarenu dobit u 2015. godini uzrokovanu povećanjem kapitala kojim su se podmirili rashodi, a isto se nastavilo i u 2016. godini. Provodeći vertikalnu analizu bilance u 2014. godini najveći dio aktive zauzela je dugotrajna imovina i taj trend se nastavlja do 2016. godine, dok najveći udio pasive bilance u 2014. godini čine obveze, ali taj postotak se smanjuje u 2015.i 2016. budući da je poduzeće uložilo dodatni kapital. U računu dobiti i gubitka u svim godinama promatranja najveći udio u prihodima zauzimaju ukupni prihodi iz poslovanja.

Financijski pokazatelji potvrđuju da poduzeće nije likvidno ni u jednoj godini promatranja. Također, u prve tri godine (2012,.2013. i 2014.) poduzeće je prezaduženo pa se u potpunosti financira iz tuđih izvora, dok se situacija popravlja u 2015. godini kada poduzeće unosi dodatni kapital. Pokazatelji aktivnosti upužuju da poduzeće najbrže naplaćuje potraživanja zbog čega je i trajanje naplate manje i to vrijedi kroz cijelo razdoblje promatranja. Poduzeće je ekonomično počelo poslovati tek u 2015. godini, dok najuspješnije posluje u 2015. i 2016.

LITERATURA

1. Bartulović, M. (2013): *Regulatorni okvir financijskog izvještavanja*, dostupno na https://lms.oss.unist.hr/mod/resource/view.php?id=20378 [06.09.2018.]
2. Belak, V. (2006): *Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima*, Zgombić i Partneri, Zagreb
3. Bešvir, B. (2008): *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje,* Biblioteka računovodstvo, RRIF Plus, Zagreb
4. Bolfek, B. et. al (2011): Struktura bilance kao pokazatelj lošeg poslovanja, dostupno na https://hrcak.srce.hr/68204 [05.09.2018.]
5. Bolfek, B. et. al (2012): Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, dostupno na https://hrcak.srce.hr/file/126288 [05.09.2018.]
6. Bolfek., B, Knežević, S., Stenić, M. (2012.): Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrke, Slavnoski brod
7. Čarić, M. (2016): *Financijska analiza poslovanja poduzeća Solari d.d.,* dostupno na https://zir.nsk.hr/islandora/object/efst%3A932 [14.09.2018.]
8. FINA (2012-2016): Financijska izvješća poduzeća, dostupno na http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/jsp/prijavaKorisnika.jsp [11.09.2018.]
9. FININFO (2018.): Grand Hotel Lav d.o.o. – prihod, dobit, blokada, bonitet, dostupno na https://www.fininfo.hr/Poduzece/Pregled/grand-hotel-lav/Detaljno/40385 (13.04.2018.)
10. Grand Hotel Lav (2018.), dostupno na: http://grandhotellav.com/?page_id=19173&lang=hr [02.04.2018]
11. Leko, V. et. al (1996): *Procjena boniteta trgovačkog društva*, Masmedia, Zagreb
12. Lutilsky, D. I. et al. (2010): *Računovodstvo*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
13. Narodne novine (2015): *Zakon o računovodstvu*, dostupno na https://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html [12.09.2018.]
14. Šalinović, L. (2015): *Analiza financijskih izvještaja na primjeru prehrambene industrije,* dostupno na https://repozitorij.efst.unist.hr/islandora/object/efst%3A83 [13.09.2018.],
15. Žager K., et. al (2008). Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

POPIS SLIKA

Slika 1. Temeljni financijski izvještaji 3
Slika 2. Kategorije računa dobiti i gubitka 6
Slika 3. Pokazatelji poslovanja poduzeća 11

POPIS TABLICA

Tablica 1. Kategorije bilance 4
Tablica 2. Bilanca Grand Hotela Lav (2012.-2016.) 6
Tablica 3. Shema računa dobiti i gubitka 7
Tablica 4. Račun dobiti i gubitka Grand Hotela Lav d.o.o. 8
Tablica 5. Pokazatelji likvidnosti 11
Tablica 6. Pokazatelji zaduženosti 12
Tablica 7. Pokazatelji profitabilnosti 14
Tablica 8. Pokazatelji aktivnosti 15
Tablica 9. Horizontalna analiza bilance Grand hotela Lav 18
Tablica 10. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Grand hotela Lav 19
Tablica 11. Vertikalna analiza bilnace Grand hotela Lav 21
Tablica 12. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Grand hotela Lav 23
Tablica 13. Pokazatelji likvidnosti 25
Tablica 14. Pokazatelji zaduženosti 26
Tablica 15. Pokazatelji aktivnosti 27
Tablica 16. Pokazatelji ekonomičnosti 28
Tablica 17. Pokazatelji profitabilnosti 29

SAŽETAK

Financijski izvještaji su izvještaji o financijskom stanju i financijskom prometu nekog subjekta. Kako bi se što bolje definiralo poslovanje poduzeća potrebno je analizirati financijske izvještaje kroz nekoliko godina. Cilj završnog rada je predstaviti uspješnost poslovanja Grand hotela Lav te dati procjenu o uspješnosti u njihovom daljnjem poslovanju. Financijski pokazatelji potvrđuju da poduzeće nije likvidno ni u jednoj godini promatranja, te da je u prve tri godine poduzeće prezaduženo. Poduzeće je ekonomično počelo poslovati tek u 2015. godini, dok najuspješnije posluje u 2015. i 2016.

Ključne riječi: financijski izvještaji, analiza financijskih izvještaja, uspješnost poslovanja.

SUMMARY

The financial statements are financial statements and financial statements of a business entity. In order to better define the business of a company, it is necessary to analyze the financial statements for several years. The goal of the final work is to present the performance of the Grand hotel Lav business and to evaluate its success in its further business. Financial indicators confirm that the company is not liquid in any one year of observation, and that in the first three years the company is over-indebted. The company started to operate economically only in 2015, while the most successful business is in 2015 and 2016.

Key words: financial statements, financial statements analysis, business performance